

ПРОФЕСИОНАЛНА
ГИМНАЗИЯ ПО
ИКОНОМИКА

VOCATIONAL
SCHOOL OF
ECONOMICS

Адрес: 4700 гр. Смолян, ул. „Елица” №1, ☎ 6 26 30; ✉ pgi_smolyan@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ: .....

МАРИЯ ДАМОВА-МЕЧКАРСКА
Директор на ПГИ „Карл Маркс”

ЕТИЧЕН КОДЕКС

НА

УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

В ПГИ „КАРЛ МАРКС”

УЧЕБНА 2022-2023 ГОДИНА

Приет на заседание на Педагогическия съвет с протокол № 15/02.09.2022 г. и
утвърден със заповед № РД 07 - 823/05.09.2022 г. на директора

ВЪВЕДЕНИЕ

Етичният кодекс на училищната общност поставя стандартите за етично поведение на всички членове на училищната общност, установява общи норми на поведение и регламентира етичните правила, които следва да се спазват и прилагат във взаимоотношенията между членовете на училищната общност на всички нива.

Етичният кодекс на Професионална гимназия по икономика „Карл Маркс“ е разработен от комисия от педагогически специалисти, представители на обществения съвет и ученическият съвет към училището в съответствие с изискванията на чл. 269, ал. 1, т.11 от ЗПУО.

Етичният кодекс, има **следните цели:**

1. Да утвърди основните ценности, норми и принципи на поведение, които работещите с ученици трябва да знаят и спазват в своята практика.

2. Да представи основните ценности във взаимоотношенията между участниците в учебно-възпитателния процес и всички заинтересовани страни.

3. Да укрепи авторитета на учителите и общественото доверие към училището, като институция.

4. Да утвърди волята и стремежа на работещите с ученици за етичност в образователно-възпитателния процес.

5. Да насочва поведението и подпомага работещите с ученици в решаването на етични дилеми, които срещат в своята практика.

6. Да предотврати възникването на конфликти в човешките взаимоотношения и да осигури хармонична атмосфера в училищната среда сред цялата училищна общност;

7. Да подкрепи създаването на училищна политика, основана на зачитане на правата и отговорностите за гарантиране на ненасилие, недискриминация и развитие на потенциала на всеки ученик, учител и служител.

8. Да очертае моралните отговорности на работещите с деца към детето/ученика, към семейството, към професионалната общност в рамките на институцията и извън нея, и към обществото.

9. Да развие:

– Интелектуално, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие и подкрепа на всеки ученик в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му;

– Придобитите компетентности, необходими за успешна личностна и професионална реализация и активен граждански живот в съвременните общности;

– Придобиването на компетентности за разбиране и прилагане на принципите на демокрацията и правовата държава, на човешките права и свободи, на активното и отговорното гражданско участие;

– Формиране на толерантност и уважение към етническата, националната, културната, езиковата и религиозната идентичност на всеки гражданин;

10. Формиране на толерантност и уважение към правата на децата, учениците и хората с увреждания.

Нормативна основа за изготвяне на Кодекса:

- Конвенцията на ООН за правата на детето;
- Европейската харта за правата на човека;

- Конституция на РБ;
- Закон за защита правата на детето;
- Закон за защита правата на човека;
- Закон за предучилищното и училищно образование;
- Стандарт за приобщаващо образование.

РАЗДЕЛ I ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1. (1) Етичният кодекс е създаден на основание чл. 175. (1) от ЗПУО и е подчинен на общите принципи в системата на предучилищното и училищното образование:

1. Единна държавна образователна политика за осигуряване правото на предучилищно и училищно образование;
2. Ориентираност към интереса и към мотивацията на ученика, към възрастовите и социалните промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности на практика
3. Равен достъп до качествено образование и приобщаване на всеки ученик
4. Равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното и училищното образование;
5. Хуманизъм и толерантност.

(2) Етичният кодекс е поставен на видно място в училищната сграда и в папка за документи в учителската стая на училището;

(3) Етичният кодекс се предоставя на родителите на новоприетите ученици;

(4) Етичният кодекс се публикува на интернет страницата на училището.

Чл.2. Този кодекс определя правилата за поведение на служителите в училището и има за цел да повиши общественото доверие в техния професионализъм и морал, както и да издигне престижа на учителската професия и образователната институция.

Чл.3. Работещите в ПГИ „Карл Маркс” Смолян изпълняват служебните си задължения при строго спазване на всички закони и подзаконови нормативни актове, като се ръководят от основните ценности и принципи:

(1) Всеки ученик притежава неповторима уникалност и стойност. Личността и достойнството на всяко дете и ученик се зачита, уважава и защитава.

(2) Всеки ученик има право на образование, на достъп до професионално образование и продължаващо обучение.

(3) Всеки ученик има право на участие в училищния живот.

(4) На всеки ученик е гарантирано правото на: свобода на изразяване на мнение; свобода на мисълта, съвестта и религията; формиране на собствени възгледи и право да ги изразява и отстоява свободно.

(5) Всеки ученик има право на закрила за нормалното му физическо, здравословно, умствено, нравствено и социално развитие.

(6) Всеки ученик има право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие, или форми на въздействие.

(7) Във всички случаи следва да се защитават по най-добър начин интересите на детето/ученика. То има право на закрила срещу въвличане в политически, религиозни и синдикални дейности, както и в действия, насочени срещу ръководството и работещите в училището.

- (8) Децата/учениците с изявени дарби се ползват от мерките за специална закрила.
- (9) За всяко дете/ученик, попаднал в риск, възниква спешна необходимост от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.
- (10) Детството и юношеството са важни периоди от живота на човека, в които се изграждат ценности и социални умения.
- (11) Семейството е най-естествената среда за развитието на детето/ученика.
- (12) Всяко дете/ученик и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал.
- (14) Всички деца/ученици са равни по достойнство и права.
- (15) Достойнството е ненакърнимо и трябва да се зачита и защитава.
- (17) Работещите с деца/ученици трябва да притежават определени личностни, морални и социални качества.

РАЗДЕЛ II

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА УЧЕНИЦИТЕ

Чл.4. Взаимоотношенията между учениците и учителите трябва да бъдат на основата на добрите нрави, взаимното уважение и зачитане на авторитета и достойнството на всички.

Чл.5. Учениците трябва да бъдат зачитани като активни участници в образователния процес.

Чл.6. Да бъдат консултирани от училището във връзка с вземане на информирано решение относно избора на образование, извънкласно занимание и/или професия.

Чл.7. Всеки ученик има правото да изразява свободно мнението си и да отстоява с аргументи позицията си, като спазва добрия тон на общуване, към другите членове на училищната общност.

Чл.8. Учениците трябва да съхраняват авторитета на училището и училищната общност и да допринасят за развитие на добрите традиции.

Чл.9. Всеки ученик има отговорността да не уронва личното достойнство и да не прилагат физическо и психическо насилие на съучениците си, на учителите и на другите служители, както по време на час, така и в междучасието и в други форми на общуване.

Чл.10. Да спазват правилата за поведение в паралелката и в училището.

Чл.11. Всеки ученик има отговорността с поведението си да не нарушава собствените си права и правата на другите участници в образователния процес.

Чл.12. Всеки ученик има отговорността да оползотворява по-най-добрия начин, времето прекарано в училище, и да се стреми към постигане на успех, посредством собствените си знания и компетентности.

Чл.13. Всеки ученик може да участва с предложения за подобряване на училищната политика и да поеме отговорност за реализацията ѝ, съобразно възможностите си, по зачитащ достойнството на всички страни начин.

Чл.14. Всеки ученик има отговорността да проявява толерантност и да приема съучениците си такива, каквито са, без разлика от етнос, пол, религия, здравен статус, материално положение и др.

Чл.15. Всеки ученик има право да избира и да бъде избран в органите на ученическото самоуправление и отговорността да защитава обективно интересите на училищната общност.

Чл.16. Всеки ученик има право на обективна оценка на знанията, уменията и способностите си. Да информира коректно родителите си за своя успех и поведение.

Чл.17. Всеки ученик има отговорността да не създава преднамерено конфликтни ситуации, а при възникнали такива, да се опита да ги разреши, без да нарушава правата на другите участници в учебно-възпитателния процес.

Чл.18. Всеки ученик има право на осигуряване на най-добрите си интереси и отговорността да ги гарантира с поведението си.

РАЗДЕЛ III

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА РАБОТЕЩИТЕ С ДЕЦА/УЧЕНИЦИ

Чл.19. (1) Педагогическите специалисти изпълняват своите функции, като се ръководят от основни ценности и принципи на ЗПУО, националните и европейски нормативни актове за защита правата на ученика и защита правата на човека.

(2) При изпълнение на служебните си задължения се отнасят любезно, възпитано и с уважение към всеки, като зачита правата и достойнството на личността и не допуска каквито и да са прояви на дискриминация.

Чл.20. (1) **Всички работници и служители в ПГИ „Карл Маркс” са длъжни:**

1. Да спазват принципите на законност, лоялност, честност, безпристрастност, политическа неутралност, отговорност и отчетност;

2. Да спазват законодателството в Република България, като съдействат за провеждането на държавна политика, основаваща се на принципите на правовата държава;

3. Да осъществяват действия, предлагат и вземат решения, водещи до елиминиране на произвола и укрепване на доверието в институцията;

4. Да извършват дейността си по компетентност, обективност и добросъвестност, и се стремят към непрекъснато подобряване на работата си в интерес на децата;

5. Да не накърняват престижа на училището, не само при изпълнение на служебните задължения, но и в своя обществен и личен живот;

6. Да разбират и уважават уникалността на всеки ученик;

7. Да не участват в практики, които не зачитат достойнството на ученика и са опасни и вредни за физическото и емоционално здраве и развитие;

8. Да не осъществяват действия (разделянето на ученици в паралелки или групи на етнически или религиозен признак) и да не участват в практики, които дискриминират по някакъв начин учениците на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите;

9. Учителите са длъжни да спазват стриктно трудовата дисциплина и да провеждат адекватно учебните часове в ОПЕС.

(2) Учителят подпомага органа на държавна власт с висок професионализъм, безпристрастност и активност при разработването и провеждането на държавната политика, както и при изпълнението на взетите решения и осъществяването на неговите правомощия.

1. При изпълнение на служебните си задължения учителят и служителят следват поведение, което създава увереност у органите, чиято дейност подпомагат, за да могат да му се доверяват и да разчитат на него.

2. Учителят и служителят изпълняват задълженията си честно и безпристрастно, като не допускат личните политически пристрастия да му влияят.

3. Когато прави предложения пред ръководството на училището, учителят и служителят предоставят цялата информация, отнасяща се до вземането на конкретно решение.

Чл.21. (1) Учителят и служителят са длъжни да спазват служебната йерархия и стриктно да изпълняват актовете и заповедите на горестоящите органи и служители от администрацията.

(2) Учителят и служителят не са длъжни да изпълняват неправомерна заповед, издадена по установения ред, когато тя съдържа очевидно правонарушение.

(3) Учителят и служителят имат право да поискат писмено потвърждаване на служебния акт, когато в отправената устна заповед се съдържа очевидно правонарушение.

(4) Учителят и служителят не са длъжни да изпълняват нареждане, което засяга правата им, правата на съпругата или съпруга, роднини по права линия без ограничения, по съребрена линия до четвърта степен и по сватовство до втора степен включително. В този случай незабавно се уведомява органът, от когото е нареждането.

(5) Учителят и служителят поставят пред своя ръководител открито и честно проблемите, с които се сблъскват в процеса на работата.

Чл.22. (1) Учителят и служителят противодействат на корупционни прояви и на други неправомерни действия в държавната администрация.

(2) Учителят и служителят не допускат да бъдат поставени във финансова зависимост или в друга обвързаност от външни лица или организации, както и да искат и да приемат подаръци, услуги, пари, облаги или други ползи, които могат да повлияят на изпълнението на служебните им задължения, на решенията им или нарушават професионалния подход по определени въпроси.

(3) Учителят и служителят не може да приемат подаръци или облаги, които могат да бъдат възприети като награда за извършване на работа, която влиза в служебните им задължения.

Чл.23. Учителят и служителят не трябва да изразяват лични мнения по начин, който може да бъде тълкуван като официална позиция на училището, в което работят.

Чл.24. (1) При изпълнение на служебните си задължения учителят и служителят опазват повереното им имущество с грижата на добър стопанин и не допускат използването му за лични цели. Учителят и служителят са длъжни своевременно да информират непосредствения си ръководител за загубата или повреждането на повереното им имущество.

(2) Документите и данните в училището могат да се използват от учителя и служителя само за изпълнение на служебните им задължения при спазване на правилата за защита на информацията.

Чл.25. Учителят и служителят са длъжни да спазват установеното работно време за изпълнение на възложените им задължения.

Чл.26. (1) При изпълнение на служебните си задължения и в обществения си живот учителят и служителят следват поведение, което не уронва престижа на службата.

(2) Учителят и служителят не допускат на работното си място поведение, несъвместимо с добрите нрави.

(3) Учителят и служителят се стремят да избягват в поведението си конфликтни ситуации, а при възникването им се стремят да ги преустановят, като запазят спокойствие и контролират поведението си.

(4) Учителят и служителят спазват благоприличието и деловия вид в облеклото, съответстващи на служебното им положение и на институцията, която представляват.

Чл.27. Учителят и служителят не може да участват в скандални прояви, с които биха могли да накърнят престижа на училището.

Чл.28. Учителят и служителят не може да упражняват дейности, посочени в законодателството като несъвместими със задълженията и отговорностите им, както и да получават доходи от такива дейности.

Чл.29. Учителят и служителят придобиват и управляват имуществото си по начин, който да не създава съмнение за злоупотреба със служебното им положение.

Чл.30. При осъществяването на действия, несъвместими с поведението по този кодекс, поведението на учителя и служителя следва да се разглежда от етичната комисия и се санкционира по реда на КТ.

Чл.31. Всеки учител е длъжен да се запознае с нетикетът, който е набор от правила за добро поведение в Интернет мрежата. Нетикетът е събирателен термин за нормите на етично поведение и общуване между хората в Интернет пространството. Продиктуван е от необходимостта да се създадат норми на поведение сред създадалата се онлайн общност, която преминава границите и обединява хората от цял свят. Използването на Интернет от все повече хора води до създаването на една нова общност – online общността. Тя преминава географски, демографски и социални граници и обединява хора от цял свят. Във всяка общност има правила и норми, които се спазват. За правилата и нормите на online общността често се говори като за Интернет етикет или нетикет.

Чл.32. (1) В отношенията с колегите си учителят и служителят проявяват уважение и коректност, като не допускат поведение, което накърнява достойнството и правата на отделната личност.

(2) Учителят и служителят уважават мнението на колегите си и се съобразяват с правото им на личен живот.

Чл.33. Когато противоречията между колеги не могат да бъдат разрешени от самите тях, те търсят съдействието на непосредствения ръководител.

Чл.34. Със своето лично поведение и чувство за отговорност, учителят и служителят трябва да дават пример на другите служители, а служителите на ръководни длъжности - и по отношение на подчинените си.

Чл.35. Да изграждат и поддържат отношения на уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност.

Чл.36. Да обменят информация и ресурси, които имат отношение към благополучието и закрилата на правата на детето.

Чл.37. Да работят за утвърждаване собствения и на колегите си авторитет, като се въздържат от действия, които биха урили престижа на професията и да проявяват нетърпимост към подобни действия.

Чл.38. Осъществяване на екипно взаимодействие между ръководството и педагогическите специалисти с различен профил, в дух на уважение към компетентността и професионализма на всеки един от членовете на екипа.

РАЗДЕЛ IV

ЕТИЧНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

Чл.39. Първостепенна отговорност на работещите в училище е да подпомагат семейството при отглеждането и възпитанието на децата.

Чл.40. Да зачитат достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език и убеждения.

Чл.41. Да уважават ценностите на семейството при отглеждане и възпитание на децата и правото му да взема решения за своите деца.

Чл.42. Да информират семейството за всички решения, отнасящи се до детето, и когато е подходящо, да го включват във вземането на такива решения.

Чл.43. Да зачитат правото на семейството да бъде информирано за начина, по който се работи с детето, за оказаната му обща и допълнителна подкрепа.

Чл.44. Да информират родителите за изследователските проекти, включващи техните деца и да се стремят да им дават възможност да упражняват правото си да откажат участието, без да изпитват чувство за вина. Да не позволяват и да не участват в изследвания, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образованието, развитието или благополучието на детето.

Чл.45. Да не използват отношенията със семейството за лично облагодетелстване. Да не влизат в отношения с членовете на семейството, които могат да навредят на ефективността на работата с детето.

Чл.46. Да осигуряват конфиденциалност на информация и да зачитат правото на семейството на личен живот, с изключение на случаите на малтретиране и лоша грижа. Това не важи за случаите, когато има основания да се счита, че благополучието на детето е в риск.

Чл.47. Да се ангажират с разработването на правила за опазване поверителността на информацията, които да бъдат достъпни и задължителни за целия персонал и семействата. Разкриването на поверителна информация за детето може да стане само с разрешение на семейството. Това не важи в случаите на малтретиране и лоша грижа.

Чл.48. В случаите, когато има конфликт между членовете на семейството, да работят открито, споделяйки наблюденията си за детето, за да помогнат всички включени страни да вземат информирано решение, като стриктно се въздържат от вземане страна в конфликта.

РАЗДЕЛ V

ЕТИЧНИ ОТГОВОРНОСТИ НА СЕМЕЙСТВОТО КЪМ УЧИТЕЛИТЕ И СЛУЖИТЕЛИТЕ

Родителите имат следните задължения и права по този кодекс:

Чл.49. Да зачитат достойнството и авторитета на учителя.

Чл.50. Да уважават ценностите на училищната общност.

Чл.51. Да зачитат правото на учителя да подбира начина, по който се работи с детето, както и за оказаната му обща и допълнителна подкрепа.

Чл.52. Да не позволяват и да не участват в ситуации, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образованието, развитието или благополучието на детето.

Чл.53. Да не използват отношенията с учителя за лично облагодетелстване. Да не влизат в отношения с членовете на училищната общност, които могат да навредят на ефективността на работата с детето.

Чл.54. Да проявяват постоянни грижи за доброто образование на своето дете, да следят и насърчават неговите успехи, да го съветват и осигуряват всички възможности за развитието му.

Чл.55. Да се съобразяват с индивидуалните потребности и желания на детето.

Чл.56. Семейството трябва да дава пример за разбирателство и добри отношения.

Чл.57. Задължение на родителя /настойника/ е да се интересува от мнението на учителите и да се съобразява с него.

Чл.58. Родителят трябва да упражнява контрол и да налага своя авторитет без насилие, като зачита детето и спазва основните му права.

Чл.59. Родителят възпитава детето чрез личния си пример в дух на уважение, толерантност, инициативност и свободолюбие.

Чл.60. Родителят трябва да се стреми да решава конфликтите между поколенията спокойно и в контакт с всички членове на училищната общност.

РАЗДЕЛ VI МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

Чл.61. Да се създадат условия за висококачествен учебно-възпитателен процес, насочен към реализиране на научно обосновани програми. Предоставяне на възможности за разнообразни форми на извънкласна дейност, за които специалистите притежават компетентност, квалификация, ресурси и правоспособност.

Чл.62. Да се работи за създаване на сигурна обществена среда, в която детето да получава адекватни здравни грижи, храна, подслон, възпитание и да живее без насилие.

Чл.63. Да се работи за подобряване на сътрудничеството между организациите, както и за интердисциплинарното взаимодействие между професиите, които имат отношение към благополучието на децата и семейството.

Чл.64. Да се оказва съдействие за повишаване степента на разбиране на децата и техните нужди от обществото.

Чл.65. Да се работи за популяризиране правата на децата, както и за повишаване чувствителността на обществото към нарушаването им.

Чл.66. Да се работи за подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на децата и семействата им и се противопоставят на тези, които го нарушават.

РАЗДЕЛ VII КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Конфликт на интереси възниква тогава, когато педагогическият специалист или служителът има личен интерес и той му влияе дотолкова, че пречи на безпристрастното и обективно вземане на решения при изпълнение на служебните задължения.

Чл.67. (1) При възлагането на служебна задача, чието изпълнение може да доведе до конфликт между служебните им задължения и частни интереси, учителят и служителят следва своевременно да уведомят своя ръководител.

(2) Учител и служител, на които станат известни факти и обстоятелства за възникнал конфликт на интереси в училището, в което са назначени, предприемат необходимите мерки за изясняване на въпроса.

(3) Когато учителят и служителят се съмняват дали дадена дейност е съвместима със служебните им задължения, те трябва да обсъдят това със своя ръководител.

Чл.68. (1) Учителят и служителят не може да използват служебното си положение за осъществяване на свои лични или на семейството си интереси.

(2) Учителят и служителят не участват в каквито и да са сделки, които са несъвместими с тяхната длъжност, функции и задължения.

(3) Учителите и служителите, напуснали училището, не трябва да злоупотребяват с информацията, която им е станала известна във връзка с длъжността, която са заемали или с функциите, които са изпълнявали.

Чл.69. Учителят и служителят трябва да избягват всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. При появяването на такъв конфликт, те са длъжни да информират веднага ръководителя си.

Чл.70. В случай на вече възникнал конфликт на интереси и само съобразно с нарежданията на ръководителя им, учителят и служителят може да се оттеглят от конкретното служебно задължение, което е причина за възникването на конфликта.

Чл.71. (1) Освен в случаите, определени в Закона за предучилищно и училищно образование, учителят и служителят не може да извършват срещу заплащане обучение или подкрепа по смисъла на чл.178, ал.1, т.2-7 и 14 и чл.187, ал.1, т.2 и т.4 от Закона за предучилищно и училищно образование на ученици, с които работят в училището, ако това заплащане е от името и за сметка на учениците, включително със средства от училищното настоятелство.

(2) Учителят и служителят нямат право да участват при изготвяне и оценяване на изпитни материали и да извършват проверка и оценка на изпитни работи, ако са подготвяли ученици за явяването им на съответния изпит срещу заплащане, ако това заплащане е от името и за сметка на учениците.

(3) В едномесечен срок от началото на всяка учебна година педагогическият специалист подава пред работодателя си писмена декларация относно обстоятелството дали срещу заплащане от името и за сметка на учениците през предходната учебна година е извършвал обучение или подкрепа по смисъла на чл.178, ал.1, т.2-7 и т. 14 и чл.187, ал. 1, т. 2 и т. 4 от ЗПУО на ученици и че това не са били ученици, с които педагогическият специалист е работил в училището в същия период.

(4) Преди включването в дейности по ал. 2, педагогическият специалист подава декларация, че не е подготвял ученици за явяването им на съответния изпит срещу заплащане от тях или от родителите им.

(5) При установяване нарушение на ал.1 и както и в случаите на неподаване на декларацията по ал.3 или при подаване на декларация с невярно съдържание, педагогическите специалисти носят дисциплинарна отговорност по реда на Кодекса на труда.

РАЗДЕЛ VIII КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл.72. За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси в училището, се създава Комисия по етика.

Чл.73. Комисията се избира от педагогическия съвет и се утвърждава със заповед на директора.

Чл.74. Комисията по етика отчита дейността си на годишния Педагогически съвет.

Чл.75. Комисията по етика разглежда подадените жалби, свързани със спазването на този кодекс, а при необходимост се самосезира.

Чл.76. Всеки заинтересован член може да внесе жалба до Комисията по етика, която се завежда във входящ дневник.

Чл.77. Комисията не е длъжна да разглежда анонимни сигнали.

Чл.78. Комисията по етика разглежда постъпилите жалби най-късно в едноседмичен срок от постъпването им и се произнася с мотивирано становище, отразено в протокол, въз основа на което Директорът взема решение да бъде наложена или не санкция.

Чл.79. Комисията по етика уведомява писмено жалбоподателя за становището си, като спазва вътрешните правила за защита на личните данни.

РАЗДЕЛ IX ОБЩЕСТВЕН СЪВЕТ

Чл.80. (1) На основание чл. 265 от ЗПУО, с цел създаване на условия за активни и демократично функциониращи общности, в гимназията се създава Обществен съвет, който подпомага развитието на училището, осъществява граждански контрол на управлението му и участва в създаването и приемането на етичния кодекс на училищната общност.

(2) При неодобрение от Обществения съвет на актовете, те се връщат с мотиви за повторно разглеждане от Педагогическия съвет. При повторното им разглеждане Педагогическият съвет се произнася по мотивите и взема окончателно решение.

РАЗДЕЛ X СТАНДАРТИ НА ВЗАИМООТНОШЕНИЯ И РАБОТА

- Отнасяйте се към всички граждани с уважение! Отнасяйте се с другите така, както Вие искате да се отнасят с Вас.
- Поддържайте неутрална и честна позиция спрямо всички хора!
- Реализирайте поведение, лишено от пристрастия, честно и равнопоставено отношение към всички граждани.
- Демонстрирайте външен вид и поведение, които да се отразят положително върху имиджа на организацията, в която работите!
- Начинът на обличане говори за нашето отношение. Носете облекло, подходящо на заеманата длъжност. Помнете, че това, което носите, се отразява на Вашето настроение, на грижите, които полагате в работата си и на реакцията на околните.

- Отговаряйте осведомено и предоставяйте актуална и точна информация!
- **Поддържайте професионално отношение!** Професионализмът се разкрива чрез работата, която се върши етично, компетентно и позитивно.
- **Насърчавайте работа в екип!** Работата в екип е способността за съвместно постигане на обща цел. **Спазвайте ангажиментите си! Отговаряйте своевременно!**
- **Променяйте вашата организация!** Старайте се всеки ден да установявате отлична работна етика и да намирате начини да участвате активно в работата на организацията. Духът на служителите е важен и зависи от максималните усилия на всички.
- **Създайте ваш собствен стил на работа!** Бъдете искрени и последователни.
- Помнете, че личните Ви качества се отразяват на стандартите, които Вие създавате за самите себе си. Разликата между ефективна и неефективна работа е въпрос на:
  - компетентност;
  - умения за общуване;
  - съпричастност.
- „Позовавайки се на Конституцията на РБ, Конвенцията на ООН за правата на детето, Европейската харта за правата на човека и Закона за защита правата на детето, целите на Закона за предучилищно и училищно образование, ръководени от принципа, че грижата за живота и здравето на детето е на първо място и всяко дете трябва да бъде подготвено да води живот на самостоятелна личност в обществото и да бъде възпитано в духа на ценностите на Република България и Европейския съюз, ние учителите и служителите от ПГИ приемаме моралния ангажимент в своята ежедневна и професионална дейност да се ръководим от принципите и правилата на настоящия Етичен кодекс!“.

РАЗДЕЛ XI

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§. 1. Контролът за спазване на нормите на настоящия Етичен кодекс се осъществява от Комисията по етика.

§. 2. При неспазване нормите на поведение в този кодекс служителите носят дисциплинарна отговорност съгласно Кодекса на труда и Правилника за устройството и дейността на училището.

§. 3. При първоначално встъпване в длъжност непосредственият ръководител е длъжен да запознае работещия с разпоредбите на този кодекс.

§. 4. Настоящият Етичен кодекс е приет от Педагогическия съвет на ПГИ „Карл Маркс“ - Смолян с Протокол № 15/02.09.2022 г.

§. 5. Настоящият етичен кодекс е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване, в съответствие с промените в нормативната база и очакванията на обществото. Измененията се правят по реда на приемането на Етичния кодекс на училищната общност в Професионална гимназия по икономика „Карл Маркс“ - Смолян.